

Miroslava KVĚTOVÁ, *Kroniky českobudějovických měšťanů Jana Jiřího Millauera a Jana Eichlera a jeho syna Jana Antonína Eichlera z druhé poloviny 18. století ve vzájemné komparaci*, České Budějovice 2014 (= diplomová práce Ústavu archivnictví a pomocných věd historických, Filozofická fakulta, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích), 304 s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Již ve své bakalářské práci věnované kronice českobudějovického měšťana Adriana Adalberta Battisty z let 1463 až 1656 Miroslava Květová ukázala, že českobudějovické barokní kronikářství představuje pozoruhodné téma, kterému dosud – a výjimkou starších prací z pera lokálních badatelů Reinolda Huyera, Františka Mareše či Karla Pletzera – nebyla věnována podrobnější a nutno říci, že zasloužená pozornost. Teprve celkové zpracování a zpřístupnění Archivu města České Budějovice umožnilo komparativní výzkum uvedených kronik (i když je třeba poznamenat, že některé narativní prameny vzniklé z pera českobudějovických měšťanů se nacházejí také jinde). Z dochovaných kronik si Miroslava Květová tentokrát vybrala dvě německy psané kroniky z druhé poloviny 18. století, jimž se hodlala věnovat ve vzájemné komparaci. Autorem prvního ze studovaných a současně i edičně zpřístupněných rukopisů byl radní a hospodářský písař Jan Jiří Millauer, jehož záznamy se vztahují k letům 1478 až 1784. Tuto obsáhlou kroniku sl. Květová doplnila dalším, již ne tak obsáhlým dílem, jehož autory byli Jan Eichler a jeho syn Jan Antonín, kteří se věnovali událostem z let 1450 až 1811.

Výklad o obou kronikářských dílech je rozdělen do dvou samostatných kapitol a má jednotnou strukturu. Studentka je pokaždé nejprve věnovala vnějšímu popisu rukopisu, tedy rozměrům kroniky, jejímu foliování či paginaci, způsobu zápisů, inkoustu, písmu a jazyku i vloženým listům a jejich obsahu. Následně přešla k vnitřnímu popisu, tedy k obsahu vlastních zápisů, jež se většinou týkaly dění ve městě, jehož měšťany byli všichni tři autoři. Studentka se pokusila charakterizovat hlavní témata, jimž pisatelé věnovali pozornost, k nimž náležely návštěvy příslušníků vládnoucí dynastie nebo jiných významných osob či zprávy o počasí a škodách, které způsobovalo měšťanům a dalším obyvatelům města. Věnovala se rovněž osobním záznamům pisatelů, kriminálním, zprávám o obnovách městských rad či o narozeních, sňatech a úmrtích měšťanů a dalších obyvatel Českých Budějovic. Její pozorností neunikly opisy písemností diplomatické povahy, které bývaly obvyklou součástí raně novověkých narativních textů, zprávy městském hospodářství i cenách viktualií nebo jiných komodit, stavbách a opravách významných světských i sakrálních objektů na půdě města nebo o vojenských taženích. Menší pozornost autoři shodně věnovali událostem celozemským nebo zahraničním.

Třetí část každé kapitolky byla věnována osobám pisatelů – studentka představila jejich personálie, vzdělání i činnost v městských službách. Poté se opět vrátila ke studovaným rukopisům a hledala zdroje, z nichž jejich pisatelé mohli čerpat informace o zaznamenaných událostech, které sami nemohli zažít. Snažila se zjistit také údaje o dalších osudech kronik po úmrtí jejich pisatelů stejně jako shrnout ty starší práce, které jim dosud věnovaly pozornost. V případě Millauerovy kroniky bych nedatoval odsun německého obyvatelstva z Českých Budějovic do doby „po roce 1950“ (s. 23).

Třetí kapitola je věnována srovnání obou kronik. Vzhledem k tomu, že údaje k oběma rukopisům byly součástí předchozích dvou kapitol a diplomová práce obsahuje edice obou narativních textů, se diplomantka věnovala zejména komparaci jejich obsahu. I tak se ale jedná o stručný text, který by na řadě míst zasluhoval rozvedení nebo alespoň doložení některých tvrzení, jako tomu bylo v případě zprávy o šenkování vína na českobudějovické radnici v roce 1509. Důvody v rozdílném pojetí zpráv sl. Květová spatřuje zejména v angažmá pisatelů v českobudějovické městské správě, v případě odlišností podmíněných jejich sociálním postavením již její tvrzení tak jasná nejsou (s. 43).

Ještě stručněji se diplomantka vyrovnala s komparací obou studovaných kronik s dalšími českobudějovickými narativními prameny raného novověku, když se věnovala pouze dvěma charakteristikám, konkrétně rozměrům rukopisů a charakteru záznamů. Lze doufat, že tomuto tématu, který za současného stavu poznání českobudějovického raně novověkého kronikářství přesahoval autorčiny možnosti, se sl. Květová bude věnovat v budoucnu.

Většinu energie i času při tvorbě své diplomové práce Miroslava Květová vložila do edice obou komparovaných kronik, která zabírá převážnou část její kvalifikační práce (s. 55-302). Pečlivé prepisy obou německy psaných kronik (v případě Millauera se na některých místech vyskytuje ještě latina) doplňuje jmenný rejstřík a místní rejstřík, které jsou vždy sestaveny k oběma rukopisům společně. Výhrady by bylo možné mít k tomu, že některé osoby nejsou identifikovány v poznámkách po čarou (jejichž počet i tak přesáhl 800), již pohled na rozsah edice ale ukazuje, že to nemohlo být v silách studentky. Drobná výhrada se týká také absence stránkového rozsahu obou edic, který není nikde v práci uveden.

Diplomovou práci Miroslavy Květové rád doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit stupněm **v ý b o r n ě**.

doc. PhDr. Josef Hrdlička, Ph.D.

Jindřichův Hradec, 11. června 2014